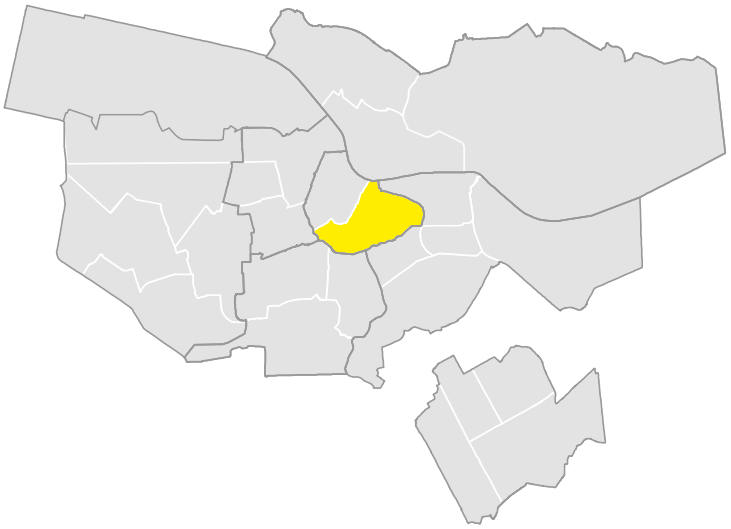
Gemeente Amsterdam

Gebiedsplan 2019 Centrum Oost

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Centrum Oost en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2019 gaat doen.

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteit 1
Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid 6

Prioriteit 2
Aanpassen van de binnenstad aan de verwachte klimaatverandering 11

Prioriteit 3
Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren 15

Prioriteit 4
Behouden van een gemengd woon - en werkmilieu 22

Prioriteit 5
Verbeteren en versterken van de buurteconomie 27

Prioriteit 6
Aanpak Oostelijke Eilanden 30

Prioriteit 7
Voorsorteren op de groei van de stad 35

Meerjarenprogrammering 37

Inleiding

Kenmerken en ontwikkelingen

Centrum-Oost omvat het zuidelijke deel van de Grachtengordel, de Weteringschans, de Nieuwmarktbuurt en Lastage, Centraal Station, de Weesperbuurt, de Plantagebuurt, het Oosterdok, de Kadijken en de Oostelijke Eilanden.

De Grachtengordel-Zuid en de Weteringschans zijn welgestelde woonbuurten met relatief veel hoogopgeleiden en hoge inkomens. In deze wijken liggen ook (inter)nationaal bekende uitgaanslocaties als het Rembrandtplein en het Leidseplein. Hier zijn drukte en overlast de belangrijkste aandachtspunten voor de leefbaarheid in de buurt. De Nieuwmarktbuurt en De Lastage vormen een overgangsgebied tussen de drukte op de wallen en Nieuwmarkt en de rustigere woonbuurten in de oostelijke binnenstad. Er staan in deze buurt redelijk wat corporatiewoningen uit de jaren ‘80, waarmee de buurt ook wat lagere inkomens kent.
De Weesperbuurt/Plantage is een ruimer opgezette wijk met meer groen. De Hortus en Artis trekken hier veel mensen naar toe. Daarnaast zijn de Universiteit van Amsterdam op het Roeterseiland en de vele overheidsdiensten rondom het Waterlooplein en de Weesperstraat belangrijke trekkers van studenten en werknemers.
Oostelijke Eilanden is een gemengde stadsbuurt, gebouwd in de jaren ‘70 en ‘80 ten tijde van de stadsvernieuwing. Ten opzichte van de andere delen van Centrum Oost zijn de Oostelijke Eilanden sociaaleconomisch wat zwakker. De Kadijken zijn van eerder datum dan de Oostelijke Eilanden.
Aan de uiterste oostrand staat het Funenpark, een nieuwbouwgebied met dure (koop)woningen, hier wonen veel gezinnen met kinderen (27%). Ook op de Kadijken wonen huishoudens met een wat sterkere sociaaleconomische positie.

Totstandkoming van het gebiedsplan

Het gebiedsplan van 2019 is deels een vervolg op de acties die in 2018 in gang zijn gezet. Voor het gebiedsplan is de input van alle partners gebruikt: bewoners, ondernemers, winkelstraatmanagers, zorg- en welzijnsinstellingen. Het coalitieakkoord van het nieuwe gemeentebestuur is natuurlijk ook een belangrijke bron voor dit gebiedsplan, naast de informatie waarover de verschillende onderdelen van de gemeente beschikt. De activiteiten zijn opgesteld op basis van informatie verzameld via de online buurtenquête én gesprekken en bijeenkomsten die door de gebiedsteams regulier worden georganiseerd of gesprekken en bijeenkomsten waar de gebiedsteams worden uitgenodigd. Daarnaast is door de stadsdeelcommissie een Stem van Centrum bijeenkomst georganiseerd.

Online buurtenquête

Om te achterhalen wat er in de buurten van stadsdeel Centrum leeft voert Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) sinds 2015 op verzoek van stadsdeel Centrum jaarlijks de Buurtenquête uit. In deze enquête worden vragen gesteld over uiteenlopende onderwerpen, een enkele keer worden vragen uit eerdere edities herhaald om vergelijkingen in de tijd mogelijk te maken.
De ervaringen, meningen en suggesties van bewoners, ondernemers en mensen die in het Centrum werken zorgen samen voor een goed beeld van wat er leeft in de buurten van het stadsdeel.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 8 mei tot en met 5 juni 2018. Respondenten konden de vragenlijst invullen als bewoner, ondernemer, of werkende in de buurt. In totaal hebben 4.895 mensen uit stadsdeel Centrum aan het onderzoek meegedaan.

Als eerste kregen respondenten de gelegenheid aan te geven welk probleem of welke zaak de gemeente als eerste zou moeten aanpakken in de buurt. Van de 2327 respondenten uit Centrum-Oost hebben er 130 geen antwoord gegeven op deze vraag (6%). De antwoorden die gegeven zijn hebben betrekking op alom bekende problemen in de binnenstad zoals de aanpak van (overlast van) drukte, het tegengaan van eenzijdig winkelaanbod, handhaving tegen overlast gevend gedrag in de openbare ruimte (van bijvoorbeeld fietsers, voetgangers, toeristen, mensen met psychische- of psychiatrische problemen), de aanpak van drank- en drugs gerelateerde overlast, het tegengaan van overlast van het autoverkeer (inclusief taxi's, toeristenbussen en vrachtverkeer en de wens voor een autoluwe binnenstad), de aanpak van vervuiling, geluids- of stankoverlast, en overlast van illegale vakantieverhuur. Kortom: allerlei zaken die de leefbaarheid van het Centrum moeten of op z'n minst zouden kunnen verbeteren.

In het algemeen geldt dat hoger opgeleiden en mensen met een Nederlandse herkomst meer dan andere groepen bereid zijn om aan onderzoek mee te werken. Dit geldt ook voor de leden van het online bewonerspanel van OIS en voor de respondenten die via de open link aan het onderzoek hebben meegewerkt. Verder geldt dat beide groepen waarschijnlijk meer dan gemiddeld betrokken zijn bij de stad. De methodes die zijn gebruikt om de data te verzamelen in het huidige onderzoek leiden maar gedeeltelijk tot een representatief beeld van alle Amsterdammers.

Stem van Centrum – in gesprek met de stadsdeelcommissie

Op maandag 17 september heeft de stadsdeelcommissie een Stem van Centrum avond georganiseerd. Op deze avond zijn door de stadsdeelcommissie 70 één op één gesprekken gevoerd met bewoners en ondernemers en hebben 13 bewoners en ondernemers "op de zeepkist" hun zorgen en ideeën met de stadsdeelcommissie gedeeld.

Participatie

Op verschillende manieren zijn bewoners en ondernemers betrokken bij het tot stand komen van het gebiedsplan. Natuurlijk wordt hierbij gebruik gemaakt van digitale kanalen zoals de online buurtenquête, de Stem van Centrum, facebook, twitter en de website, maar bewoners, ondernemers en niet te vergeten professionals zoals wijkagenten en buurtwerkers worden ook actief en direct benaderd om mee te denken. Bij alle BIZ-verenigingen en winkelstraatmanagers is geïnventariseerd wat zij van belang vinden voor gebiedsagenda en gebiedsplan. Buiten deze enigszins formele weg van participatie is er met nadruk ook een meer informele weg. De makelaars van de gebiedsteams team zijn de 'ogen en oren' op straat en onderhouden goede banden met zeer veel betrokkenen in de buurten, zij zijn daar een 'bekend gezicht' en krijgen op die manier een schat aan informatie over wat betrokkenen belangrijk vinden voor hun buurten in het komende jaar (en daarna).
De gebiedsmakelaars hebben ook rechtstreeks aan individuele bewoners en in overleggen gevraagd naar input voor de gebiedsagenda en het gebiedsplan.

Ook bij de activiteiten in het gebiedsplan wordt bij de start gekeken of en hoe dit samen met bewoners en ondernemers kan worden opgepakt. Bij herinrichtingsprojecten in de openbare ruimte worden bewoners en ondernemers actief betrokken bij het ontwerp en uitvoering. Met het budget "Groen in de buurt" worden ondernemers en bewoners (financieel) ondersteund met het vergroenen van straten en pleinen. Waar mogelijk voeren we deze projecten samen uit. Steeds meer BIZ-en gaan zelf aan de slag met het zoeken naar mogelijkheden om gezamenlijk bedrijfsafval inzamelen. In de komende periode gaan we actief aan de slag met de nieuwe mogelijkheden die online instrumenten bieden en zoeken we naar uitbreiding van instrumenten als de Online Buurtenquête en Stem van Centrum. Daarnaast kijken we naar de mogelijkheden die de nieuwe Omgevingswet gaat bieden om initiatiefnemers te verplichten om betrokkenen snel en beter te betrekken bij bouwontwikkelingen in hun buurt. In het kader van de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet gaat stadsdeel Centrum met stadsdeel Nieuw-West experimenteren met uitgebreidere participatie rondom bouwontwikkelingen. Experimenten zullen wel in Centrum plaatsvinden, maar niet noodzakelijkerwijs op het Zeeburgerpad. En natuurlijk blijven we de bewoners en ondernemers ook opzoeken via informeel en formeel (inspraak) overleg, bij buurtbijeenkomsten, bij projecten en gewoon 'op straat'.

Daarnaast zoeken wij steeds weer naar nieuwe mogelijkheden die online instrumenten bieden en zoeken naar uitbreiding van instrumenten als de Online Buurtenquête en Stem van Centrum. In 2019 wordt gestart met Centrum Begroot. Een online tool waarbij de gemeente Amsterdam budget beschikbaar stelt aan bewoners om zelf met plannen te komen en het bedrag te begroten. Het doel is om de zeggenschap van bewoners te vergroten en de relatie tussen bewoners, ondernemers en overheid te verbeteren.

Financiën

In het gebiedsplan zijn alleen activiteiten opgenomen die kunnen worden uitgevoerd binnen de kaders van de begroting 2019 waarin de budgetten en capaciteit zijn vastgelegd.

In de bijlage van het gebiedsplan is een meerjarenperspectief opgenomen. Dit is een overzicht van activiteiten die vanuit het gebied zeer wenselijk zijn maar waar in de begroting 2019, in budget en capaciteit, nog geen ruimte voor was.

Prioriteit 1
Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid

Toerisme hoort bij het internationale karakter van Amsterdam en dat moeten we blijven koesteren. Maar tegelijkertijd worden de positieve kanten van het toerisme, als werkgelegenheid en inkomsten voor de stad, steeds meer overschaduwd door negatieve gevolgen. Overlast, drukte en afval maken dat de leefbaarheid van sommige buurten ernstig onder druk staat.
(Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Doelstelling 1.1
Minder overlast van personen-, groepen, horeca- en drugsoverlast

Centrum-Oost is, naast Centrum-West, het tweede drukste gebied van de stad. De verblijvers-dichtheidsindex is hoog en gestegen in de wijken rond de uitgaanspleinen Rembrandtplein en Leidseplein. Er is veel overlast, onder meer van groepen, dronken mensen op straat en horeca. (Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost).

Activiteit 1.1.1 Plan van Aanpak Binnenstad
Voor de uitgaansgebieden Rembrandt- en Thorbeckeplein, Leidsebuurt en Wallen is een plan van aanpak opgesteld. In het Plan van Aanpak is de insteek om de drie gebieden de aandacht te geven die past bij de intensiteit waarmee de gebieden worden gebruikt. Om de overlast te verminderen worden in 2019 23 maatregelen ingezet. Een kleine opsomming: meer handhaving op straat, zichtbaar maken van alcoholverbod op straat en handhavingsacties, overlastveelplegers aanpak verbeteren, handhaving alcoholverkoop in winkels, betere bewegwijzering, extra handhavingsinzet overlast te water, het invoeren van een nachtsluiting van de grachten.

Activiteit 1.1.2 De geslaagde onderdelen van de pilot Veilig en Gastvrij Rembrandt- en Thorbeckeplein worden definitief gemaakt.
In samenwerking met de BIZ Rembrandtplein en Thorbeckeplein e.o. en de politie is de gemeente in 2016 de pilot Gastvrij en Veilig Rembrandtplein (Pleinaanpak) gestart. Met een combinatie van maatregelen zoals inzet van hosts, gedragsbeïnvloeding, fietscoaches, ingrepen in de openbare ruimte en handhaving zijn de veiligheid en leefbaarheid verbeterd. Deze aanpak wordt eind 2018 geëvalueerd en in 2019 worden de positieve punten uit de pilot omgezet in definitieve maatregelen. Deze maatregelen zullen onderdeel gaan uitmaken van het Plan van Aanpak voor de Uitgaanspleinen en de Wallen (zie activiteit 1.1.1)

Activiteit 1.1.3 Handhaving horeca
Handhaving van de regels voor horecabedrijven is een prioriteit van het stadsdeel. Dan gaat het om: geluid, stank en uitwaaierende terrassen. Bij de handhaving van horecaoverlast moeten echter ook prioriteiten worden gesteld. Dat gebeurt lopende het jaar op grond van actuele informatie.
Op terrassen is in 2018 extra strikt gehandhaafd in een kerngebied, bestaande uit de volgende straten: 9-straatjes, Damrak , Damstraat ,Heren- en Prinsenstraat, Martelaarsgracht, Nieuwmarkt, Paleisstraat, Spui en Spuistraat. Begin 2019 worden de resultaten van deze actie geëvalueerd en vervolgens wordt besloten in welke straten in 2018 in ieder geval extra terrashandhaving zal plaatsvinden.

Activiteit 1.1.4 Aanpak taxi-overlast rond de uitgaansgebieden
Rondom het Leidseplein hebben bewoners veel last van taxiverkeer door taxi's die buiten de standplaats klanten proberen op te pikken, en door rondjes rijdende taxi's. In 2018 is begonnen om aan de westzijde van het plein straten af te sluiten voor taxi's in de uitgaansnachten, in eerste instantie met handhavers, later worden dit verzinkbare palen. In 2019 wordt onderzoek gedaan naar aanvullende maatregelen. Dit zal gebeuren in het kader van het Plan van Aanpak uitgaanspleinen en Wallen (zie activiteit 1.1.1).

Activiteit 1.1.5 Evaluatie en vervolgbesluit over definitief invoeren taxipilot Wallengebied en Nieuwmarkt.
Uit onderzoek is gebleken dat overlast van het verkeer het grootst is tijdens de donderdagavond t/m de zaterdagavond. De grootste overlast wordt veroorzaakt door rondjes rijdende taxi's. In 2018 is een proef uitgevoerd met nachtelijke afsluitingen met inrijverboden met paaltjes en in sommige straten alleen toestaan van bestemmingsverkeer. De taxi's werden ondersteund door pop-up standplaatsen op de Nieuwmarkt en op de Dam of een stop & go regime van Sint Antoniesbreestraat, Geldersekade, Amstel, Rokin en Damrak. In 2019 wordt de proef geëvalueerd.

Activiteit 1.1.6 Inzet buurtconciërge en buurtgerichte handhavers
De inzet van een vaste buurtconciërge, bij voorkeur in samenwerking met buurtgerichte handhaver heeft in 2018 zijn nut bewezen. De zichtbare aanwezigheid van het team heeft een positief effect en het wordt als prettig ervaren dat dezelfde mensen in het gebied rondlopen. Buurtconciërges worden in 2019 ingezet op de volgende locaties: Waterlooplein, Leidsebuurt, en Rembrandt- en Thorbeckeplein. Op deze plekken komt ook buurtgerichte handhaving. Voor de Leidsebuurt en de Rembrandtplein- en Thorbeckebuurt zal die handhaving onderdeel uitmaken van het Plan van Aanpak uitgaanspleinen en Wallen (zie activiteit 1.1.1).

Activiteit 1.1.7 Integrale Controle Bedrijven Leidsebuurt
In 2018 is in de Leidsebuurt een integrale controle gestart. Bij een integrale controle worden alle bedrijven in één bezoek gecontroleerd op dezelfde regelgeving. Dat zijn onder andere de regels over brandveiligheid, milieu (afval en geluid), reclame, bestemmingsplan en gebruik van de openbare ruimte. Dit project loopt door in 2019.

Activiteit 1.1.8 Terugdringen overlast door verslaafden in en om de Geelvincksteeg
In samenspraak met ondernemers en pandeigenaren worden maatregelen genomen om de overlast terug te dringen.

Activiteit 1.1.9 Aanpak voor LHBT+ gemeenschap onveilige situatie op het Singel
Op het Singel, nabij de Reguliersdwarsstraat doen zich regelmatig onveilige situaties voor. Met extra handhavings- en politie-inzet wordt hiertegen opgetreden. In november wordt een schouw gehouden. Op grond daarvan worden mogelijk meer maatregelen getroffen.

Activiteit 1.1.10: Onderzoek naar noodzaak en mogelijkheden verbeteren cameratoezicht LHBTI-uitgaansgebieden.
Het gaat hierbij om cameratoezicht op het Rembrandtplein, in de Reguliersdwarsstraat, Halvemaansteeg en de Geelvincksteeg.

Doelstelling 1.2
Minder overlast van activiteiten in de openbare ruimte die uitsluitend gericht zijn op toeristen en bezoekers

Ruim de helft van de respondenten in Centrum-Oost heeft wel eens overlast van personen in de buurt (55%). In de Weteringschans en Nieuwmarkt/Lastage ligt dit aandeel iets hoger, in de Oostelijke Eilanden/Kadijken en Weesperbuurt/Plantage iets lager. Daarbij gaat het dan volgens 35% van respondenten om overlast door toeristen. 13% geeft aan de meeste overlast te hebben van bezoekers van de horeca. Bekeken op buurtniveau wordt overlast door toeristen vooral ervaren in de Nieuwmarkt/Lastage (46%) en wordt overlast voor horecabezoekers vooral in de Weteringschans (22%) en Grachtengordel Zuid gemeld (26%). (Bron: Online buurtenquête 2018)

Activiteit 1.2.1 Besluit uitbreiden vergunningensysteem voor gidsen van groepen
Het vergunningensysteem voor het gidsen van groepen, zoals dat bestaat op de Wallen, heeft positieve resultaten. Wel ontstaat er een waterbedeffect. In 2019 wordt besloten of de vergunningplicht wordt uitgebreid naar andere delen van de binnenstad.

Activiteit 1.2.2 Beleid opstellen over alternatief personenvervoer.
In 2019 wordt nieuw beleid ingevoerd ten aanzien van bepaalde vormen van alternatief personenvervoer. Hiermee wordt invulling gegeven aan het collegebesluit van 27 maart 2018. Dat besluit gaat over fietstaxi's, tuk-tuks en paardenkoetsen en heeft als belangrijkste doel het verminderen van de drukte en het wegnemen van de overlast van deze vormen van vervoer.

Doelstelling 1.3
Een schonere openbare ruimte

In de wijken met uitgaansgebieden (Grachtengordel-Zuid, Nieuwmarkt/Lastage en Weteringschans) stijgen de cijfers over vervuiling. (Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost). Eén op de vijf respondenten geeft aan overlast van vuil op straat te ervaren. Bij overlast van vuil op straat gaat het om op verkeerde tijden aangeboden vuilnis (onder andere door toeristen/vakantieverhuur), de hoeveelheid afval van de horeca, zwerfvuil, het niet tijdig ophalen van het vuil of legen van containers of het gebrek aan deze containers. (Bron: Online buurtenquête 2018).

In de binnenstad mogen bewoners hun vuilniszakken twee keer per week langs de kant van de weg zetten. Het stadsdeel heeft per wijk verschillende ophaaltijden waarop het huisvuil kan worden aangeboden. Ruim de helft van de bewoners en ondernemers kent plaatsen in Centrum Oost waar afval buiten reguliere ophaaltijden geplaatst wordt (56%). Veel vuilniszakken worden open gepikt door vogels waardoor het vuil zich verspreidt. (Bron: Online buurtenquête 2017).

Activiteit 1.3.1 Onder de noemer "Van Zak naar Bak" worden in Centrum, in het postcodegebied 1018, ondergrondse afvalcontainers geplaatst
Begin 2019 worden de locaties van de ondergrondse afvalcontainers vastgesteld. Vervolgens worden de ondergrondse afvalcontainers daadwerkelijk geplaatst, te beginnen op de oostelijke eilanden. Al met al gaat het plaatsen tot 2021 duren.

Activiteit 1.3.2 Plaatsen van zelfpersende afvalbakken
In 2018 zijn er 200 zelfpersende bakken geplaatst in drukke (winkel)straten en op pleinen, zoals Rembrandtplein en Leidseplein. In 2019 komt er nog een gelijke hoeveelheid zelfpersende bakken bij.

Activiteit 1.3.3 We realiseren een toilethuisje op het Rembrandtplein
Het toilethuisjes is toegankelijk voor mannen, vrouwen en gehandicapten. Het gebruik is gratis. Het toilethuisje is verzinkbaar en zal alleen op de drukke tijdstippen in gebruik zijn.

Activiteit 1.3.4 Opknapbeurt pleintje 's Gravenhekje
Het pleintje ziet er verwaarloosd en rommelig uit. Het pleintje zal in overleg met een aantal bewoners een opknapbeurt krijgen.

Doelstelling 1.4
Minder overlast voor bewoners door gebruikers van het water

De ergernis van bewoners over overlast op het water is de laatste jaren fors toegenomen. De open boten die in en rond het weekend met luide muziek door de binnenstad varen, zijn uitgegroeid tot één van de symbolen van de drukte discussie. Het aantal vergunde passagiersvaartuigen is de laatste drie jaar bijna verdriedubbeld en afhankelijk van juridische procedures kan dit aantal ook nog toenemen voor boten langer dan 14 meter. Er is een toenemend aantal klachten en rondom op- en afmeerlocaties ontstaan toeristische hubs. Daarnaast is er veel overlast van het "proppen", het op straat werven van klanten.

Activiteit 1.4.1 Aanpak overlast op het water
Er wordt een handhavingsstrategie vastgesteld waarin wordt vastgelegd waar en hoe de handhaving op het water het meest effectief kan worden ingezet. Er zal onder meer worden opgetreden tegen sloepen met lawaaiige passagiers. Om dat mogelijk te maken wordt onderzocht met ingang van het vaarseizoen 2019 een vergunningplicht kan worden ingesteld voor boten met meer dan 12 passagiers. In een vergunning kunnen voorwaarden worden gesteld.

Prioriteit 2 Aanpassen van de binnenstad aan de verwachte klimaatverandering

Wij zijn de eerste generatie die de gevolgen van klimaatverandering merkt en de laatste generatie die er wat aan kan doen. Als we willen dat Amsterdam bij haar achthonderdste verjaardag nog altijd in blakende gezondheid verkeert, moeten we nu stevige keuzes durven maken. We streven ernaar om de groene koploper van Nederland en Europa te worden. Het vraagt dat we kiezen voor aardgasvrije wijken, voor verdere verduurzaming en energiebesparing en het verbeteren van de luchtkwaliteit. Juist omdat we de openbare ruimte met steeds meer Amsterdammers delen, moet die groen en gezond zijn. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Het regent vaker harder en dat kan de (binnen)stad niet aan. Het groen in de stad speelt een belangrijke rol. Groene daken zorgen bijvoorbeeld voor een betere opname van het regenwater en dat vertraagt de waterafvoer richting de straat. Zodanig dat de riolering de toename beter aan kan. Daarnaast heeft groen een verkoelende werking door verdamping bij extreme hitte. In de dichtbebouwde binnenstad zijn postzegelparken en groenstroken van groot belang. Daar waar mogelijk wordt versteende openbare ruimte vergroend en worden groene bewonersinitiatieven ondersteund.

Doelstelling 2.1
Aanpassen van de openbare ruimte aan de verwachte wateroverlast, droogte en hittestress

De Weesperbuurt/Plantage is een ruimer opgezette wijk met meer groen. De Hortus en Artis trekken hier veel mensen. Over het groen in de Nieuwmarkt/Lastagebuurt zijn bewoners niet erg te spreken (5,7). (Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost). In de online buurtenquête wordt door de respondenten aangegeven dat de omgeving op dit moment vooral versteend is in plaats van groen. (Bron: Online buurtenquête 2018) In een versteende omgeving zoals de Nieuwmarkt/Lastagebuurt draagt groen bij aan een prettige leefomgeving waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Er valt extra winst te behalen door bij de aanleg (en beheer) ook de vraag te stellen welke bijdrage dit groen kan leveren aan een stad die voorbereid is op klimaatveranderingen. Door steen te vervangen voor groen kan wateroverlast beperkt worden. Groen biedt schaduw bij zeer warme weersomstandigheden. In de toekomst worden meer oplossingen verwacht.

Activiteit 2.1.1 Bewoners en ondernemers vergroenen hun buurt

De volgende buurten hebben al laten weten dat ze in 2019 hun buurt verder gaan vergroenen: Hoogte Kadijk, De Ruijterkade, Weteringbuurt (het "Feduzzipleintje"), de Sint Antoniesbreestraat, project Knowledge Mile. Deze buurten doen daarvoor een beroep op het gemeentelijke budget "Groen in de Buurt".
Daarnaast is een bedrag van €50.000, - gereserveerd waar bewoners via de website van de gemeente een bijdrage kunnen vragen voor kleinere initiatieven.

Activiteit 2.1.2 De Knowledge Mile Park wordt een stadspark

Knowledge Mile Park, dat loopt van het Amstelplein, de Wibaut- en Weesperstraat via de Valkenburgerstraat, moet uitgroeien tot een innovatief Amsterdams stadspark met internationale allure. Door samenwerking van bewoners, ondernemers, onderzoekers, ambtenaren én studenten wordt een stadspark gerealiseerd met als doel om het dakvlak, gevels en maaiveld te vergroenen. Doel is om samen te werken aan een duurzame stadsstraat van de toekomst. In 2019 worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- De IJtunnelmond wordt vergroend.
- Er wordt een begin gemaakt met de vergroening van het maaiveld ter hoogte van het Metropoolgebouw aan de Weesperstraat.
- In 2018 is er een start gemaakt met de vergroening van het Weesperplein. De metro-uitgangen aan de westzijde van het plein zijn inmiddels vergroend met plantenbakken en er zijn nieuwe bomen geplant. In 2019 zal deze vergroening worden doorgezet met vergroening ter hoogte van de diamantbeurs en metrostation-uitgangen aan de oostzijde.
- De pilaren van de overheidsgebouwen aan de Weesperstraat zullen in 2019 worden vergroend.
- Amsterdam blijft zoeken naar oplossingen om de lucht in de stad schoner te maken. Als proef heeft de gemeente in 2018 acht zogenoemde CityTrees geplaatst langs de Valkenburgerstraat. In 2019 gaan we onderzoeken of de speciale mossen van de CityTrees, die het fijnstof en stikstofoxiden filteren, bijdragen aan een betere luchtkwaliteit. Op basis van dit onderzoek wordt geëvalueerd of deze proef wordt gecontinueerd.
- In de Valkenburgerstraat worden de kansen voor geveltuinen geïnventariseerd en gesprekken met pandeigenaren op gang gebracht om in deze straat meer groen te realiseren.

Activiteit 2.1.3 We stellen, in gesprek met de belanghebbenden een concept-Nota van Uitgangspunten op over het Weteringcircuit .
In september 2018 heeft het College van B&W ingestemd met het principebesluit om van het Weteringcircuit een park te maken. Dit principebesluit wordt nu uitgewerkt tot een concept Nota van uitgangspunten. In de periode tot het concept vinden er verschillende gesprekken plaats met belanghebbenden. Naar verwachting zal medio 2019 het concept Nota van uitgangpunten worden vrijgegeven voor inspraak.

Doelstelling 2.2
Het verminderen van het aantal (vervuilende) vervoersbewegingen voor een betere luchtkwaliteit

De gemiddelde stikstofdioxide concentratie, een maat voor luchtkwaliteit, in dit gebied is 31 µg/m3. Dit is onder de Europese norm van 40 µg/m3. Er is een aantal buurten in dit gebied waar door de GGD en RIVM op meetpunten een stikstofdioxide concentratie van 40 µg/m3 of hoger wordt geconstateerd. Dit doet zich voor op de volgende plekken: Prins Hendrikkade (naar verwachting opgelost in 2019 door in gebruik nemen van de Noord/Zuidlijn), Valkenburgerstraat, Weesperstraat en het Jonas Daniël Meijerplein. Door vermindering van dieselverkeer kan de luchtkwaliteit verbeterd worden. Het terugdringen van het aantal verkeersbewegingen draagt hier ook aan bij. Er zijn geen overschrijdingen van de normen voor fijnstof.

Activiteit 2.2.1 Taxistandplaatsen “verschonen”
In het kader van een emissievrije binnenstad onderzoek en mogelijk realiseren van parkeerplaatsen/laad-losplaatsen/taxistandplaatsen voor emissievrije voertuigen (auto’s, scooters, motoren) op de Nieuwmarkt.

Activiteit 2.2.2 Onderzoek bij BIZ-en naar mogelijkheden gezamenlijk bedrijfsafval inzamelen.
Het grote aantal verschillende bedrijfsafvalinzamelaars in een straat zorgt voor veel rijbewegingen van zware inzamelvoertuigen. Soms komt één inzamelaar zelfs meerdere keren per dag door een straat, omdat klanten verschillende afhaaltijdstippen hebben afgesproken. Verschillende BIZ-en en ondernemersverenigingen onderzoeken de mogelijkheden om het aantal vervoersbewegingen dat nodig is voor het inzamelen van bedrijfsafval te verminderen. Dat kan bijvoorbeeld door samen één afvalinzamelaar in de arm te nemen. Het gaat om de ondernemers in de volgende straten. Rembrandtplein en Thorbeckeplein, Utrechtsestraat , Reguliersdwarsstraat (tussen Koningsplein en Vijzelstraat), Leidsebuurt, Max Euweplein, Nieuwmarkt en Breestraten.

Doelstelling 2.3
Meer (volledig uitstootvrij) goederenvervoer over het water voor een betere luchtkwaliteit

Amsterdam is een waterstad. Rond de 35% van het oppervlak van de stad bestaat uit water. Met jaarlijks zo'n 4,8 miljoen bezoekers is de rondvaart door de grachten en over het IJ één van de meest bezochte attracties van het land. Op het IJ krioelt het van de binnenvaartschepen, veerponten en cruiseschepen. De grachtengordel is UNESCO-werelderfgoed. De grachten worden op zomerse dagen druk bevaren door pleziervaartuigen. De verdere groei van het aantal bewoners en bezoekers zorgt voor meer druk op de openbare ruimte en dus ook op het water en de oevers.
(Bron: Watervisie Amsterdam 2040) Er is potentie voor vervoer over water voor met name bouwmaterialen, zakelijke afvalstromen en drankenleveringen aan de horeca. Deze goederenstromen zijn samen verantwoordelijk voor ongeveer 30 procent van de vrachtwagens in de Amsterdamse binnenstad (Bron: Artikel Logistiek 2016)

Activiteit 2.3.1 Goederenoverslag voor bouwprojecten voor bouwwerkzaamheden aan Oosterdok en Geldersekade gaat via het water.
Hiervoor wordt aangehaakt bij de lopende de pilot Bouwlogistiek. Ten behoeve van de pilot is er één plek in Amsterdam Noord van waaruit de overslag van goederen kan plaatsvinden. De materialen worden via het water getransporteerd naar de bouwlocaties aan het Oosterdok en de Geldersekade.

Activiteit 2.3.2 Gezamenlijke inzameling bedrijfsafval Oosterdok.
De ondernemers van het Oosterdok zijn voornemens een collectief contract af te sluiten met één inzamelaar van bedrijfsafval. Het afval wordt afgevoerd over het water. Op termijn wordt er ook ingezet op bevoorrading over water.

Doelstelling 2.4
Het verduurzamen van de gebouwde omgeving

Amsterdam heeft samen met Nuon, Alliander/Liander, de corporaties en het Rijk een Citydeal gesloten. Dit is een samenwerkingsprogramma voor een stad zonder aardgas, mét CO2-arme warmtevoorziening in 2050 en met het omzetten van 100.000 bestaande woningen naar een aardgasloze energievoorziening tussen 2018 en 2040. Daarvoor worden eerst proefprojecten gedaan, ook in Centrum. De gemeente voert bewustwordingscampagne s en ondersteunt initiatieven uit de buurt.

Activiteit 2.4.1 Artis energieneutraal in 2030
Artis wil vanaf 2030 energieneutraal zijn. In dat kader zal er in 2019 een onderzoek worden gedaan naar een aardgasvrij Artis.

Prioriteit 3
Meer ruimte voor voetgangers en fietsers creëren

Niemand kan er om heen, het wordt steeds drukker in de stad. De stad slibt langzaam dicht. Fietsers en voetgangers hebben te weinig ruimte. Het is tijd voor echte keuzes, waarin we voorrang geven aan voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer en waarin Amsterdam autoluw wordt. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Doelstelling 3.1
Er rijden minder auto's in de binnenstad

Een groot deel van de openbare ruimte wordt ingenomen door gemotoriseerd verkeer. Vooral in de gebieden die nooit voor de auto zijn bedoeld (19e-eeuwse wijken, de oude binnenstad). Willen we de stad leefbaar en toegankelijk houden, dan moeten we juist de ruimte geven aan spelen, groen en verblijven en moeten we ons zoveel mogelijk verplaatsen met (ruimte)efficiëntere vormen van vervoer. Een belangrijke keuze is om de footprint van de auto in de stad te verkleinen. Iets meer dan de helft van de ondervraagde bewoners in Centrum-Oost heeft een auto (54%), in de Grachtengordel Zuid ligt dit aandeel beduidend hoger, namelijk op 65% terwijl dat in de Nieuwmarkt/Lastage 48% is. De helft van de bewoners heeft in het afgelopen jaar moeite gehad met het vinden van een vrije parkeerplaats in hun buurt: 49% van de 1041 bewoners met een auto in Centrum-Oost geeft dit aan. Aan de 159 bewoners die bereid zijn verder weg te parkeren is gevraagd tot hoe ver ze hun auto maximaal willen parkeren ten behoeve van een verbetering van de openbare ruimte in de buurt. Vier van de tien van deze bewoners in Centrum-Oost zijn bereid hun auto in een aangrenzende buurt te parkeren,14% doet dat liever in een straat in de eigen buurt en een nagenoeg even groot deel wil wel in een ander stadsdeel binnen of buiten de ring parkeren. (Bron: Online buurtenquête 2018). 24% van de bewoners van Centrum-Oost heeft een auto.

Activiteit 3.1.1 Uitvoeringsagenda Autoluw wordt opgesteld en vastgesteld

Hierin zullen meerdere plannen en concrete maatregelen ten behoeve van het weren van gemotoriseerd verkeer in centrum Oost worden opgenomen. Tevens kunnen de effecten van bepaalde wensen worden onderzocht. Hierbij wordt o.a. onderzocht de wens tot het autoluw maken van de Lastage /Nieuwmarktbuurt

Activiteit 3.1.2 Bij diverse herinrichtingen zullen parkeerplaatsen worden opgeheven.

Het opheffen van parkeerplaatsen draagt niet alleen bij aan een meer autoluwe binnenstad, er ontstaat ook meer ruimte voor voetgangers en fietsers.
We noemen:

- Amstelzijde Oost; tussen Nieuwe Prinsen- en Nieuwe Keizersgracht (35 pp) en tussen Sarphatistraat en Nieuwe Amstelstraat (15 tijdelijke pp)
- Plantage Parklaan (6 pp)
- Plantage Middenlaan (13 pp)
- Plantage Kerklaan (13 pp) - Weteringschans (14 pp), project Binnenring
- Rechtboomsloot i.c.m. walmuurvernieuwing (30 pp)
- Waterlooplein (8 pp)

Activiteit 3.1.3 Onderzoek en voorbereiding naar mogelijkheden om parkeerplaatsen op te heffen.

Een haalbaarheidsonderzoek naar waar en hoe parkeerplaatsen het beste kunnen worden opgeheven om zo meer ruimte te creëren voor ander ruimtegebruik. Daarnaast is een aantal projecten in voorbereiding waarbij gekeken kan worden naar een inrichting met minder parkeerplaatsen en meer ruimte voor o.a. fietsers en voetgangers. Het gaat hierbij om Valckenierstraat, Roetersstraat, Prins Hendrikkade Oost en Kattenburgerstraat.

Activiteit 3.1.4 Vaststellen van de startnotitie Plan openbare ruimte Vijzelgrachtgarage Vervolgens het nader uitwerken van de nota van uitgangspunten.
Als de nog af te bouwen Vijzelgrachtgarage open gaat, moeten er op het maaiveld in de omgeving van de garage, ongeveer 250 plekken (net zoveel plekken als er in de garage komen) worden opgeheven. Ten behoeve van het opheffen van parkeerplaatsen en het herinrichten van de openbare ruimte in de omgeving van de garage wordt een plan gemaakt. Het plan zal in samenspraak met de bewoners uit de omliggende buurten worden opgesteld.

Activiteit 3.1.5 Invoeren van éénrichtingsverkeer in de Plantage Middenlaan, tussen Plantage Kerklaan en de Anne Frankstraat.

Activiteit 3.1.6 Maatregelen tegen overlast bezoekend verkeer
In sommige buurten is er veel overlast door bezoekend verkeer. Veelal gaat het dan om bezoekers van de horeca. Verschillende maatregelen kunnen helpen om de overlast te verminderen. Het uitbreiden van de tijden van betaald parkeren, het verhogen van tarieven en het instellen van een parkeerduurbeperking zijn mogelijke maatregelen Per buurt wordt bekeken wat de beste maatregelen zijn voor deze locatie. In 2019 worden er maatregelen genomen op de Groenburgwal en de Oostelijke Eilanden, in de Nieuwmarkt-/Lastagebuurt en in de omgeving van de twee uitgaanspleinen.

Activiteit 3.1.7 Bestuurlijk besluit over een "knip" in de Weesperstraat
Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om een knip aan te brengen in de Weesperstraat. Dit onderzoek wordt bestuurlijk besproken. In 2019 zal dit leiden tot een bestuurlijke uitspraak over óf en zo ja, hoe en wanneer deze maatregel wordt genomen.

Activiteit 3.1.8 Onderzoek en uitvoering verkeersmaatregelen op de Prins Hendrikkade Oost
Vooruit lopend op het project herinrichting Prins Hendrikkade Oost wordt gekeken naar; versmallen naar 2baans, snelheid beperkende maatregelen, de functie van de ventweg, opheffen parkeerplekken.

Activiteit 3.1.5 Verhoging parkeertarieven in Centrum naar € 7.50
Het verhogen van de parkeertarieven heeft als doel het bezoekend verkeer van de binnenstad te verminderen. In een deel van Centrum Oost wordt het tarief verhoogd naar €7,50 per uur.

Doelstelling 3.2
Meer autoluwe of autovrije fietsstraten en fietsroutes waardoor een uitgebreid en logisch fietsnetwerk ontstaat

De ruimte voor fietsers knelt en leidt tot stress en de drukte vooral tijdens de spits neemt de drukte vervelende vormen aan. Door de groei en de verdichting van de stad is de opgave op het gebied van bereikbaarheid en leefbaarheid urgent. Het aantal verplaatsingen neemt de komende jaren fors toe: zonder ingrijpen gaat het vooral voor fietsers onveilig en oncomfortabel worden en komt de verbondenheid met de regio onder druk te staan. (Bron: Kernboodschap Autoluw)

Activiteit 3.2.1 Aanleggen fietsroute met de auto te gast vanaf Weteringcircuit tot aan het Leidseplein Uitvoering is gestart in 2018 loopt door tot in 2019.
Uitvoering is gestart in 2018 loopt door tot in 2019.

Activiteit 3.2.2 Museumbrug herinrichten

De Museumbrug heeft groot onderhoud nodig. Dit is meteen een kans om het verkeer op deze drukke plek te beperken en meer ruimte te creëren voor voetgangers en fietsers. De bedoeling is dat er eenrichtingsverkeer komt voor auto's, waardoor er meer ruimte ontstaat voor fietsers en voetgangers. Bij het onderzoek dat aan deze maatregelen vooraf gaat, wordt ook de verkeerssituatie op de kruisingen Nieuwe Spiegelstraat en Spiegelgracht met de Prinsengracht betrokken.

Activiteit 3.2.3 Uitvoering fietsroute Dijksgracht Oost

In 2019 wordt een nieuwe fietsroute aangelegd tussen de Kattenburgerstraat, de VOC-kade en het oud Storkterrein. Daarmee wordt een ontbrekende schakel van het hoofdnet fiets aangelegd en ontstaat aan de zijde van het spoor een nieuwe verbinding voor fietsers en wandelaars.

Activiteit 3.2.4 Het uitwerken van een nieuw fietsroute via de Kerkstraat met gelijktijdig een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, vergroening en verminderen van de ruimte voor de (geparkeerde) auto.

In de komende jaren wordt de Kerkstraat heringericht waarbij prioriteit wordt gegeven aan de fietser. De opknapbeurt van de Kerkstraat zal in fases gebeuren. Voor het stuk tussen Spiegelstraat en Leidsestraat wordt in 2019 een ontwerp gemaakt. In het deel tussen Nieuwe Spiegelstraat en Vijzelstraat start de uitvoering in 2019.

Activiteit 3.2.5 Vaststellen definitief ontwerp Nieuwe Kerkstraat tussen Amstel en Weesperstraat

In 2019 wordt een ontwerp vastgesteld voor het stuk Nieuwe Kerkstraat dat is gelegen tussen de Amstel en de Weesperstraat. Doel is dit uit te werken als fietsroute in lijn en aansluiting op fietsroute Kerkstraat en Plantage Middenlaan.

Activiteit 3.2.6 Onderzoek naar haalbaarheid inrichting als fietsroute

De volgende routes worden onderzocht en mogelijke opgenomen als toekomstige fietsroute in de Uitvoeringsagenda Autoluw:

- De as Plantage Middenlaan-Jodenbreestraat-Sint Antoniesbreestraat-Geldersekade
- Czaar Peterstraat
- Kerkstraat tot Plantage Kerklaan
- Utrechtsestraat

Doelstelling 3.3
Beter benutten van bestaande voetgangersruimte door aanpassingen van beleidsregels, openbare ruimte en handhaving

De loopruimte voor voetgangers wordt overwegend als onvoldoende (26%) of matig (26%) beoordeeld in Centrum-Oost. Vooral in de Grachtengordel Zuid is het slecht gesteld met de ruimte voor voetgangers: 31% beoordeelt die als voldoende tot uitstekend, terwijl dat op de Oostelijke Eilanden/Kadijken 70% is. De meest genoemde redenen waardoor de ruimte voor voetgangers wordt beperkt zijn de inrichting van de straten (bijvoorbeeld smalle stoepen: 57%), de geparkeerde fietsen (56%), geparkeerde scooters, brommers en motoren (51%), en de grote groepen mensen die in de buurt worden rondgeleid (43%). In de Nieuwmarkt/Lastage geeft 63% deze reden op. Daarnaast noemt 28% van de ondervraagden de belemmering van de loopruimte door horecaterrassen.
(Bron: Online buurtenquête 2018)

Activiteit 3.3.1 Vaststellen nieuw terrassenbeleid
Het terrassenbeleid wordt herzien. Het uitgangpunt bij het nieuwe beleid is meer ruimte voor de voetganger. Er zal worden vastgesteld waar de voetgangersruimte nu onvoldoende is en waar terrassen om die reden minder ruimte krijgen of mogelijk geheel moeten verdwijnen.

Activiteit 3.3.2 Voetganger-toegankelijk maken van de Herengracht.
Voor ouderen, mensen met een fysieke beperking en mensen met een kinderwagen, maar eigenlijk voor iedereen is een goed toegankelijke openbare ruimte belangrijk. Op de grachten is dat moeilijk te realiseren, maar er is zeker verbetering mogelijk. In 2019 wordt de Herengracht maximaal voetganger-toegankelijk gemaakt. Hiervoor worden objecten verplaatst of verwijderd en een aantal parkeerplaatsen wordt opgeheven om ruimte te maken voor fiets- en scooterparkeren.

Activiteit 3.3.3 Start bouw van de fietsenstalling Leidseplein.
Sinds 2016 ondergaat het drukbezochte Leidseplein een hoognodige opknapbeurt. Het plein is autovrij gemaakt. In 2018 is gestart met de voorbereiding van de bouw van een grote fietsenstalling onder het Kleine-Gartmanplantsoen. In 2019 gaan de werkzaamheden van start en in 2021 zijn de parkeergarage en het nieuwe maaiveld af.

Activiteit 3.3.4 Er komt een go/no-go besluit voor de fietsparkeergarage Rembrandtplein.
In 2018 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om in samenspraak met de BIZ een fietsparkeergarage onder het Rembrandtplein aan te leggen. In het kader van de pilot Gastvrij en Veilig Rembrandtplein is in 2017 besloten om de geparkeerde fiets grotendeels te verwijderen van het Rembrandtplein, het Thorbeckeplein en omliggende straten. In het tweede of derde kwartaal wordt besloten welk van de mogelijke varianten de voorkeur heeft. Het go-no-go besluit volgt dan in 2020.

Activiteit 3.3.5 Opening openbare fietsenstalling Munthof
In het eerste kwartaal van 2019 gaat in het pand Munthof in de Reguliersdwarsstraat een nieuwe, openbare fietsenstalling open. Deze biedt 24 uur per dag plaats aan ongeveer 250 fietsen. Aansluitend op de opening van de stalling wordt het maaiveld opgeknapt.

Activiteit 3.3.6. Uitbreiden handhaving van het stoepparkeren met behulp van de scanauto.
Eind 2018 is een proef gedaan waarbij met behulp van de scanauto, die controleert op het betalen van parkeergeld, ook stoepparkeren door auto's wordt gehandhaafd, zonder tussenkomst van een gemeentelijke handhaver "op straat". Begin 2019 wordt de proef geëvalueerd en wordt op basis van de resultaten besloten of deze werkwijze wordt voortgezet.

Activiteit 3.3.7 Extra handhaving fietsparkeerverbod op de Rode Loper.

Langs de Rode Loper is een verbod ingesteld om buiten de (brom)fietsvakken te parkeren. In 2019 wordt in Centrum Oost extra handhaving van dit verbod ingezet op de Vijzelgracht.

Activiteit 3.3.8 Realiseren extra fietsparkeerplaatsen aan de Jodenbreestraat en rond de Nieuwmarkt

De Jodenbreestraat en de Nieuwmarkt bieden te weinig fietsparkeerplaatsen waardoor de fietsen de doorgang belemmeren van de voetgangers. Om ruimte voor de voetganger te behouden worden fietsparkeerplaatsen gerealiseerd.

Activiteit 3.3.9 Extra handhaving huurfietsen op de stoep

Huurfietsen worden door fietsverhuurders, fietsenhandelaren en hotels vaak als handelswaar op de stoep geplaatst. Op sommige locaties leidt dat tot beperkte doorloopruimte. In de hele binnenstad wordt gehandhaafd op huurfietsen op de stoep.

Activiteit 3.3.10 Een keer per jaar fietsknipactie op verweesde fietsen.

In alle straten in Centrum worden een keer per jaar de verweesde fietsen verwijderd. In Centrum Oost gaat daarbij extra aandacht uit naar de straten rondom het Rembrandtplein, de Utrechtsestraat, de Leidsebuurt, de Kadijken, Rapenburg en de Prins Hendrikkade oost.

Activiteit 3.3.11 Realiseren extra fietsparkeerplekken op het Kadijksplein (Stadswerken)

Het Kadijksplein biedt te weinig fietsparkeerplaatsen waardoor de fietsen de doorgang belemmeren van de voetgangers. Om ruimte voor de voetganger te behouden worden extra fietsparkeerplaatsen gerealiseerd.

Activiteit 3.3.12 Verbeteren verkeersveiligheid scholen

Vanuit het stedelijk programma veilige schoolomgeving worden voor diverse scholen een verkeersveiligheidsrapport Schoolomgeving opgesteld. Hierin worden maatregelen voorgesteld voor een veilige schoolomgeving rond om de specifieke school. In 2019 wordt voor de volgende scholen een verkeersveiligheidsrapport opgesteld: Basisschool Oostelijke Eilanden, Kraijenhoffstraat 10; Basisschool Oostelijke Eilanden, Kleine Wittenburgerstraat 100; Alan Turingschool en het KIEM.

Doelstelling 3.4
Meer voetgangersruimte ten koste van ruimte voor de auto door herinrichtingen

In Centrum-Oost is het de afgelopen jaren drukker geworden, met name in de Grachtengordel-Zuid. Grachtengordel-Zuid is het drukste deel, in dit deel liggen de drukbezochte uitgaanspleinen Rembrandtplein en Thorbeckeplein, de Bloemenmarkt, Reguliersbreestraat, de Munt en winkelgebied Leidsestraat. De verblijversdichtheidindex is hier tussen 2014 en 2016 sterk toegenomen van 469 naar 521 (Amsterdam gemiddeld: 108). De Weteringschansbuurt, met het Leidseplein, scoort 421 op de verblijversdichtheidsindex. De toename van verblijvers is hier wat minder sterk (403 in 2014). In de Nieuwmarkt/Lastage is de verblijversdichtheid nauwelijks toegenomen en ligt nu op 145. In de Weesper/Plantage buurt is het wat rustiger, hier is de verblijversdichtheid wel wat meer toegenomen (van 119 naar 131). De Oostelijke Eilanden/Kadijken is een rustige wijk gebleven (64).
(Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost)

Activiteit 3.4.1 Uitvoering Entree
Amsterdam krijgt een nieuwe entree. Prettig, veilig en goed bereikbaar voor reizigers, bezoekers en omwonenden. Met meer water, minder auto's en meer ruimte voor voetgangers en fietsers. Daarvoor wordt in vijf jaar de centrumzijde van Amsterdam Centraal over de hele breedte van het stationseiland vernieuwd. Onderdeel van De Entree zijn de vernieuwing van het Stationsplein, de aanleg van een ondergrondse fietsenstalling voor 7.000 fietsen om de aantallen boven de grond te verminderen ten behoeve van de voetganger. Daarvoor is in 2018 al begonnen met de sloop van het Prins hendrikplantsoen en het verplaatsen van de lijnbussen naar het CS busplatform. In 2019 wordt definitieve keervoorziening voor tram 26, de IJtram, opgeleverd.

Activiteit 3.4.2 Uitvoering vernieuwing Eilandenboulevard
De verblijfsfunctie wordt verbeterd en er komt meer ruimte voor fietser en voetganger. De uitvoering is begonnen in 2018 en de oplevering is in 2019.

Activiteit 3.4.3 Herinrichting Vijzelstraat (Rode Loper)
Het uitgangspunt bij het opnieuw inrichten van de Vijzelstraat is meer ruimte voor voetgangers en fietsers. In de nieuwe situatie gaat de auto meerijden met de tram. Daardoor ontstaat ruimte voor de aanleg van brede trottoirs en fietsstroken. Het nieuwe terrassenplan zorgt dat de extra ruimte ook vrij blijft voor de voetgangers.
In de Vijzelstraat moeten gelijktijdig met het maaiveld drie bruggen worden gerenoveerd. Daarnaast worden het spoor en kabels en leidingen vernieuwd. Gedurende het werk wordt de tram circa 15 maanden uit exploitatie gehaald. Uitvoering start naar verwachting eind 2019 en wordt eind 2021 opgeleverd.

Prioriteit 4
Behouden van een gemengd woon - en werkmilieu

De Amsterdamse woningmarkt kookt over. Als gevolg daarvan stijgen de prijzen en staan steeds meer mensen in de rij. Vooral mensen met een laag inkomen en mensen met een middeninkomen komen er op de woningmarkt nauwelijks tussen. Het verdelen van een toenemende schaarste vraagt om regulering; om meer grip van de gemeente op de woningmarkt. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid).

Doelstelling 4.1
Er komen meer mogelijkheden voor ouderen om te wonen

Bestaande woningen zijn vaak niet geschikt voor ouderen. Centrum Oost vergrijst sneller in vergelijking met de rest van de stad. Het aandeel 65-plussers neemt naar verwachting toe van 14% in 2017 tot 18% in 2025. Centrum-Oost telt minder nultredewoningen (woningen die zonder trap zijn te bereiken en waarvan alle vertrekken gelijkvloers liggen) dan gemiddeld in de stad (19% versus 26%). Vier op de tien huishoudens vindt hun woning geschikt om oud in te worden, vergelijkbaar met het gemiddelde in de stad (37% versus 40%). Met name in de Grachtengordel-Zuid en de Weteringsschans is het aandeel nultredewoningen laag (8%-10%). Op de Weteringsschans geven daarnaast weinig huishoudens aan dat de woning geschikt is om oud in te worden (28%).
Dit geldt ook voor 65+ers (32%). Toch geeft maar 4% van de 65+ers aan te willen verhuizen.
(Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost)

Activiteit 4.1.1 Inventarisatie ouderenhuisvesting
Inventariseren in welke buurten er relatief te weinig geschikte woningen zijn voor ouderen kan informatie leveren voor een eventuele onderbouwing om in sommige gevallen af te wijken van het bestemmingsplan. Aan de corporaties gaan we vragen om hun woningbestand in Centrum te inventariseren en in kaart te brengen waar het aanpassen van woningen ten behoeve van ouderen (zoals het aanbrengen van liften) haalbaar is.

Activiteit 4.1.2 Inventarisatie naar mogelijkheden om af te wijken bestemmingsplan ten behoeve van ouderenhuisvesting.
Onderzoek onder naar mogelijkheden om afte wijken van het bestemmingsplan ten behoeve van ouderenhuisvesting voor die bestemmingen waarbinnen deze functie niet is toegestaan.

Activiteit 4.1.3 Ouderenwoningen Nieuwe Uilenburgerstraat
Het terrein en de gebouwen aan de Nieuwe Uilenburgerstraat 29-59 worden door de gemeente verkocht om te worden herontwikkeld tot een wooncomplex met senioren als exclusieve doelgroep. Ook komt er een ondersteunende voorziening die bij voorkeur ook beschikbaar is voor de buurt.
De gemeenteraad stelt naar verwachting voorjaar 2019 het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE) vast. Vervolgens start de procedure om een ontwikkelende partij te selecteren.

Activiteit 4.1.4 2e fase pilot "sluitende keten wooncoaching".
Wooncoaches zijn vrijwilligers die ouderen in Centrum helpen met het oplossen van woonproblemen. In 2018 is er een evaluatie geweest van de rol van wooncoaches. Geconcludeerd is dat het nodig is om ook een professioneel verhuisregisseur aan te stellen. Nu wordt bepaald wat de exacte taakafbakening, rol en positionering van die verhuisregisseur moet zijn. In 2019 wordt bij wijze van proef een verhuisregisseur aangesteld voor het gebied Centrum.

Doelstelling 4.2
Minder vakantieverhuur van woningen zodat woningen daadwerkelijk als woning worden gebruikt

Per 100 woningen staan er 6 adressen aangeboden op AirBnB en soortgelijke platforms. Dit is hoger dan gemiddeld in de stad (4 per 100 woningen). Het aanbod is wat groter in de Grachtengordel-Zuid en de Weteringsschans (beide 8 per 100 woningen), dit zijn wijken met meer koopwoningen waardoor de mogelijkheden hier groter zijn. (Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost).
Centrum zet het langjarige programma "wonen boven bedrijven" onverminderd voort. Het stadsdeel wil ook andere maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat woningen ook daadwerkelijk als woning worden gebruikt.

Activiteit 4.2.1 Handhaving illegale hotels en vakantieverhuur
Actief handhaven op bestaande, en aangekondigde, maatregelen om overlast bij vakantieverhuur tegen te gaan door alle individuele meldingen van illegale hotels op te volgen.

Doelstelling 4.3
Het behouden en realiseren van een gemengde woningvoorraad per buurt

Er staan ruim 25.000 woningen in Centrum-Oost. De woningvoorraad is redelijk gelijk verdeeld over koop (32%), corporatie (36%) en particuliere huur (32%). De helft van de woningen heeft een sociale huur. De gemiddelde huur in de vrije sector neemt wel sterk toe, van €1077 in 2011 naar €1306 in 2015 (gemiddeld in Amsterdam €1123). De gemiddelde WOZ-waarde is met €4126 per vierkante meter zeer hoog (gemiddeld €3200 in de stad). In de Oostelijke Eilanden en de Nieuwmarktbuurt staan relatief veel corporatiewoningen (meer dan 60%). Op Kattenburg zelfs meer dan 80%.
In Grachtengordel-Zuid zijn bovengemiddeld veel woningen met een hoge huur.
(Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost)

Activiteit 4.3.1 Vaststellen Stedenbouwkundig Programma van Eisen Zeeburgerpad
In 2019 wordt het Programma van Eisen (SPvE) voor het Zeeburgerpad vastgesteld. Het SPvE biedt ruimte voor de transformatie van een "werkgebied" naar een naar een gemengd woon- werkmilieu. Het SPvE is de basis voor advies op concrete initiatieven die worden ingediend voor deze locatie.

Activiteit 4.3.2 Tijdelijke huisvesting statushouders, studenten en starters Hoogte Kadijk 401
In 2019 wordt het gebouw Hoogte Kadijk 401 opgeleverd voor de tijdelijke huisvesting van statushouders, studenten en starters. In overleg met bewoners wordt het huidige parkeerterrein aan de achterzijde van het gebouw vergroend. Na de oplevering wordt een bijeenkomst georganiseerd om de nieuwe bewoners een warm welkom te heten in de buurt. Daarnaast wordt een begeleidingscommissie opgesteld waarin gemeente, politie, exploitant, zorg en bewoners en omwonenden vertegenwoordigd zijn.

Activiteit 4.3.3 Beleid over "verkamering" van zelfstandige woningen
In 2019 wordt stedelijk beleid vastgesteld over verkamering van zelfstandige woningen. Door een maximum aantal te verkameren woningen vast te stellen wil Centrum voldoende woningen voor gezinnen en ouderen voor de binnenstad behouden.

Doelstelling 4.4
Het behouden en realiseren van voldoende maatschappelijke voorzieningen

Vanuit de sociale basis worden in alle wijken bepaalde voorzieningen noodzakelijk geacht voor het goed functioneren van de dragende samenleving en die toegankelijk zijn voor alle bewoners. (Bron: Stedelijk kader Afspraken basisvoorzieningen in de stadsdelen 2017-2018). Maatschappelijke voorzieningen (zowel fysiek als in de vorm van activiteiten) dragen bij aan het versterken van het gebied of wijk waar men woont. Een sterke samenleving met veel actieve bewoners en organisaties levert een belangrijke bijdrage bij aan het welzijn van bewoners en de leefbaarheid in de buurt.

Activiteit 4.4.1 Inventarisatie locaties voor bewonersgroepen.
Voor het behouden en realiseren van voldoende ruimte voor bewonersgroepen is het belangrijk te weten wat er al is en waar de kansen liggen. Daarom wordt in Centrum Oost een inventarisatie gemaakt van locaties die potentieel toegankelijk zijn voor bewoners(groepen). Denk hierbij aan ruimtes die nu nog niet als zodanig gebruikt worden, of het uitbreiden van het gebruik, bijvoorbeeld in avonduren en weekenden. Het doel van de inventarisatie is om de beschikbaarheid van ruimte voor bewoners groepen te vergroten.

Activiteit 4.4.2 Onderzoek naar de behoefte aan een inloop- informatie- en ontmoetingscentrum voor mensen met (beginnende) dementie en mantelzorgers.
Met de toenemende vergrijzing in Centrum is er ook sprake van een toename van bewoners met (beginnende) dementie. Signaal is dat er een toenemende behoefte is aan mogelijkheden voor dagbesteding, informatie, ontmoeting en praktische ondersteuning voor beginnend dementerenden en hun mantelzorgers in een informele, huiskamerachtige voorziening met ruime openingstijdenen een divers aanbod aan activiteiten. Door de betrokken zorg- en welzijnspartijen wordt onderzocht hoe hier in gezamenlijkheid op ingezet kan worden en wordt gekeken naar mogelijke locaties.

Activiteit 4.4.3 Proeftuin Sociale benadering dementie
Stadsdeel centrum is aangesloten bij de Proeftuin Sociale benadering dementie, een samenwerkingsverband met onder meer de Universiteit van Amsterdam. Binnen de aanpak Sociale Benadering van dementie ligt de focus niet zozeer op de medische aspecten van de aandoening, maar op de leefwereld van de persoon met dementie en diens omgeving, op het omgaan met de veranderingen die de aandoening met zich meebrengt. In de proeftuin worden nieuwe ondersteuningsvormen getest en verfijnd, om zo te achterhalen welke aanpassingen de kwaliteit van leven kunnen verhogen. Vanaf 2019 zal een dertigtal gezinnen uit Centrum en Zuid, voor een periode van vier jaar, ondersteund worden. Hiertoe wordt een gidsfunctie geïntroduceerd, waarbij de gids de gezinnen vanaf het vroegtijdig stadium van diagnose en gedurende het gehele ziekteproces gaat ondersteunen. Als onderdeel van de aanpak zal ook onderzoek gedaan worden naar de beschikbaarheid van voldoende laagdrempelige activiteiten dan wel voorzieningen in de wijk en worden professionals getraind in het beter signaleren en omgaan met dementeren.

Activiteit 4.4.4 Valpreventie
Op de eerste hulpposten van de ziekenhuizen is een toename te zien van het aantal valincidenten onder ouderen. De openbare ruimte in stadsdeel Centrum is in dit opzicht bijzonder uitdagend. Gesignaleerd wordt daarom een extra behoefte aan trainingen valpreventie voor ouderen. Stadsdeel Centrum gaat in samenwerking met de wijkzorgpartners deze trainingen organiseren, met als doel het voorkomen van valincidenten.

Activiteit 4.4.5 Meer ondersteuning aan kwetsbare bewoners, specifiek licht verstandelijk beperkten (LVB) en psychiatrische problematiek.

Ondersteuning aan kwetsbare bewoners, specifiek aan bewoners met een licht verstandelijk beperking of psychiatrische problematiek, door onder meer een participatiecoach, activering en buurtmaatjes. Dit biedt deze bewoners de mogelijkheid om op verschillende manieren te werken aan hun netwerkversterking en zelfredzaamheid.

Prioriteit 5
Verbeteren en versterken van de buurteconomie

We willen de lokale en buurteconomie versterken en investeren in de positie van het MKB. We willen het instrumentarium om leegstaande winkels tegen te gaan verder uitbreiden. Als het nodig is benutten we de mogelijkheid om strategisch vastgoed in te zetten. We hebben aandacht voor de verdwijnende functie van markten en kijken hoe we die kunnen versterken. (Bron: Coalitieakkoord: Een nieuwe lente en een nieuw geluid)

Doelstelling 5.1 Een meer divers winkelaanbod

In 2016 doet 56% van de bewoners hun dagelijkse boodschappen in hun eigen gebied (net als in 2014) n 15% voor niet-dagelijkse boodschappen. Dit is relatief laag, veel bewoners winkelen buiten Centrum- Oost (bijv. In Centrum-West). (Bron: Gebiedsanalyse 2017 Centrum Oost). Uit de enquête blijkt dat de meeste behoefte is aan brood- en banketwinkels, 60% van de ondervraagden die niet tevreden zijn over het winkelaanbod in de buurt in Centrum-Oost wil graag zo'n zaak in de buurt. Op de Oostelijke Eilanden/Kadijken is er veel behoefte aan een drogisterij (58%). Het verschil tussen huidige en gewenste situatie is vooral in de Nieuwmarkt/Lastage buurt het grootst. Respondenten geven aan dat er beslist geen winkels die op toeristen gericht zijn bij mogen komen.
(Bron: Online buurtenquête 2018). De gemeente richt zich vooral op het tegengaan van detailhandel in toeristische producten.

Activiteit 5.1.1 Economische kansenkaart

De ontwikkelingen in de binnenstad -met name het toenemend aantal bezoekers- hebben een sterke invloed op het aanbod in de detailhandel en horeca. Detailhandel en horeca ontwikkelen zich niet altijd in een richting die we wenselijk achten. We gaan in kaart brengen op welke wijze economische ontwikkelingen op elkaar inspelen, elkaar versterken of ondermijnen (economische kansenkaart). We maken de economische kansenkaart samen met ondernemers, winkelstraatmanagers en bewoners. Vervolgens maken we de vertaalslag naar mogelijke interventies. Met de economische kansenkaart heeft het stadsdeel een instrument om keuzes te maken en prioriteiten te stellen.

Activiteit 5.1.2 Lik-op-stuk handhaving bij overtredingen van het bestemmingsplan Winkeldiversiteit.

Extra handhaving om de uitbreiding van het toeristische aanbod en mengformules bij eetwinkels tegen te gaan.

Activiteit 5.1.3 Onderzoek draagvlak oprichten BIZ-en ondernemersverenigingen.

In gesprek met de ondernemers of er voldoende draagvlak is voor een BIZ. Het gaat hierbij om het vormen van een BIZ (of ondernemersvereniging) in de volgende straten Spiegelkwartier, Leidsestraat, Reguliersdwarsstraat-tussen-Vijzel-en-Rembrandtplein, Oosterdok, Vijzelstraat en – gracht.

Activiteit 5.1.4 Er wordt onderzocht of een convenant tussen de ondernemersvereniging De Vijzel, de pandeigenaren en de gemeente mogelijk is.

Doel van de afspraken in het convenant is om gezamenlijk de diversiteit en de kwaliteit van het winkelaanbod te verbeteren. De medewerking van de pandeigenaren is hier essentieel.

Activiteit 5.1.5 Uitbreiden straatgerichte aanpak winkeldiversiteit

De straatgerichte aanpak winkeldiversiteit is in 2018 uitgebreid naar de Breestraten, de Vijzelstraat/ Vijzelgracht/Nieuwe-Vijzelstraat, de Utrechtsestraat, de Leidsestraat en het Spiegelkwartier. In deze straten worden waar mogelijk:

- positionerings-/brancheringsplannen opgesteld en/of
- coalities gevormd tussen ondernemers, pandeigenaren en gemeente en/of overleggen opgestart met vastgoedeigenaren in winkelstraten met als doel de onderlinge samenwerking tussen vastgoedeigenaren te bevorderen.

Activiteit 5.1.6 Drie extra eigenaren ondertekenen convenant Sint Antoniesbreestraat

In de Sint Antoniesbreestraat is in 2018 een eerste stap gezet met het ondertekenen van een convenant tussen partijen. In 2019 wordt verder gewerkt aan afspraken met mogelijke maatregelen om de diversiteit van het winkelaanbod te behouden. De inzet is om in 2019 minimaal drie extra eigenaren het convenant te laten tekenen.

Doelstelling 5.2
Een betere aansluiting van de markten en de straathandel op de behoefte van de Amsterdammers

Variatie in het aanbod is een belangrijke factor in het functioneren van markten. Cruciaal is dat de samenstelling en kwaliteit van het marktaanbod in afstemming zijn met de wensen van consumenten. In sommige buurten is dat het aanbieden van exclusieve producten van een hoge kwaliteit, terwijl op andere plaatsen prijs een belangrijke(re) factor is. Ook blijkt dat variatie (in het eetbare productaanbod) van grote invloed is op de waardering van de betreffende markt. Hoe meer variatie, hoe leuker men de markt vindt. In de binnenstad bestaat een breed scala aan periodieke markten met een aanbod van niet-dagelijkse artikelen, zoals boeken, platen, kunst, antiek en curiosa.
Denk aan het Waterlooplein, Nieuwmarkt en de plantenmarkt op het Amstelveld.
Deze gespecialiseerde non-food themamarkten dragen in potentie bij aan de gewenste hoogwaardigheid en diversiteit van het detailhandelsaanbod. De markten op het Waterlooplein en Nieuwmarkt worden door bezoekers beoordeeld met een 7,7 en een 7,8. (Bron: Onderzoek markten 2017)

Activiteit 5.2.1 Herziening van het beleid 'verkooppunten in de openbare ruimte'.

In 2019 zullen de resultaten bekend worden van een inventarisatie van de staanplaatsen die niet voldoen aan het onlangs vastgestelde gemeentelijke beleid. Het gaat daarbij om te weinig ruimte voor voetgangers, verkeersonveiligheid, een aanbod dat eenzijdig op toeristen is gericht of ongezond voedsel dat vlak bij een school wordt verkocht. Het gemeentebestuur zal voorstellen doen voor de aanpak van deze knelpunten.

Activiteit 5.2.2 Integrale controle van de Bloemenmarkt

Op de Bloemenmarkt worden naast bloemen, bloembollen en planten ook heel veel souvenirs verkocht. Er staan ook de nodige reclameobjecten en uitstallingen in de openbare ruimte. In 2019 wordt een integrale controle gehouden bij de ondernemers aan de waterkant én bij de ondernemers op de wal. Daarbij wordt gekeken naar zaken als brandveiligheid, reclame, naleven van milieuregels en gebruik van de openbare ruimte. De ondernemers aan de waterkant hebben een erfpachtcontract met de gemeente, waarin onder meer staat wat het aandeel souvenirverkoop mag zijn. Dit is ook onderdeel van de integrale controle.

Activiteit 5.2.3 Nieuwe besluiten markt Waterlooplein

In 2019 zal de herinrichting van het Waterlooplein van start gaan. De tijdelijke markt zal tijdens de werkzaamheden op wisselende plekken rond het stadhuis staan, zodat de herinrichting van het plein gefaseerd plaats kan vinden. In 2019 zullen ook de besluiten over de vernieuwde markt worden genomen (instellingsbesluit, inrichtingsbesluit en marktreglement) met als inzet behoud van de breed gewaardeerde kenmerken van deze historische markt, zodat deze ook in de toekomst interessant is voor Amsterdammers en bezoekers van de stad.

Prioriteit 6
Aanpak Oostelijke Eilanden

In de afgelopen hebben zich in de wijk Oostelijke Eilanden een aantal ernstige geweldsincidenten voorgedaan. Het laatste incident vond plaats op 26 januari 2018 waarbij drie jonge mensen zijn neergeschoten in het speeltuingebouw op Wittenburg en waarbij eén van de slachtoffers aan zijn verwondingen is overleden. Naar aanleiding van schietincident op Wittenburg is een intensieve aanpak gestart op de Oostelijke Eilanden, in samenwerking tussen gemeente, politie en OM.
De gebeurtenissen hebben een grote impact gehad op de wijk: gevoelens van onveiligheid en wantrouwen naar instanties kwamen naar boven en tegelijkertijd namen veel bewoners initiatieven om de binding met de buurt te versterken en leefbaarheid te verbeteren. Door de intensieve aanpak zijn professionals in de wijk nauwer gaan samenwerken. Het is van belang deze positieve energie vast te houden en te benutten voor een structurele verbetering van de leefbaarheid op de Oostelijke Eilanden. Daarom is vanaf september 2018 de aanpak Oostelijke Eilanden overgegaan naar een meer structurele aanpak van veiligheid en leefbaarheid in de buurt, onder regie van stadsdeel Centrum.

Op 4 april 2018 heeft het college B&W besloten om vanuit resterende ISV gelden € 625.00 beschikbaar te stellen voor de aanpak Oostelijke Eilanden. Hierdoor zijn in 2018 en 2019 eenmalig extra investeringen mogelijk in de buurt. De aanpak concentreert zich rond drie actielijnen: Ontwikkelingkansen voor de jeugd; Veilige en leefbare fysieke leefomgeving; Vertrouwen in de buurt.

Doelstelling 6.1
Meer kansen jeugd en jongeren

In vergelijking met andere buurten van Centrum wonen er op de Oostelijke Eilanden veel jongeren. De buurt is erg betrokken bij hun toekomst en wil graag dat er voldoende positieve activiteiten voor hen zijn. Er zijn zorgen in de buurt dat een deel van de jongeren anders vatbaar is voor negatieve invloeden en te gemakkelijk benaderd kunnen worden voor criminele activiteiten.
Bijna twee derde van de ondervraagden van de Oostelijke Eilanden ziet wel eens rondhangende jongeren in de buurt (64%). (Bron Online buurtenquête 2018) In een deel van de buurt wordt hiervan geregeld overlast ervaren. In 2018 is daarom de groepsaanpak voor overlastgevende jongeren uitgebreid. De insteek voor de inzet voor jongeren van de Oostelijke Eilanden is primair positief en gericht op de toekomst. Tegelijkertijd zal ook in 2019 aandacht nodig blijven voor de groep die hiermee niet bereikt wordt.

Activiteit 6.1.1 Verkennen en uitbreiden aanbod volwasseneneducatie om ouderparticipatie te bevorderen.
In 2018 zijn activiteiten op het gebied van taalscholing geïntensiveerd. Het betreft onder andere een cursus Taal en Ouderbetrokkenheid op basisschool de Oostelijke Eilanden met als doel het vergroten van taalvaardigheid, maatschappelijke en ouderparticipatie van de deelnemende ouders (en daarmee hun kinderen).

Activiteit 6.1.2 Openingstijden Pluspunt in de Witte Boei
Het uitbreiden van de openingsuren van het Pluspunt in de Witte Boei zal er aan bijdragen dat de maatschappelijke dienstverlening op de Oostelijke Eilanden toegankelijker wordt.
Openstelling in de avonduren kan het bereik van bewoners die overdag werken of andere verplichtingen hebben vergroten. De uitbreiding van het Pluspunt zal georganiseerd worden door DOCK (activering en opbouwwerk) en CentraM (informatie en advies, cliënt ondersteuning en toegang tot de wijkzorg en schuldhulpverlening).

Activiteit 6.1.3 Uitbreiden ambulant jongerenwerk
In het kader van het signaleren van overlast, het signaleren van problematiek bij jongeren en het toe leiden naar activiteiten en zorg worden jongerenwerkers van DOCK en Streetcornerwork extra ingezet in de wijk. Extra inzet in de maanden mei t/m september 2019.

Activiteit 6.1.4 Voorlichting en activiteiten voor jonge (kwetsbare) meiden
DOCK organiseert in 2019 meer activiteiten voor jonge meiden. Het buurthuis is dan alleen open voor meiden. Die kunnen dan onder ander deelnemen aan weeerbaarheidstrainingen. In samenwerking met de Elance Acadamy worden individuele (coachings)trajecten aangeboden.

Activiteit 6.1.5 Tijdelijk Jongerencentrum 14+ Centrum Wittenburg (Jeugdhuis van de buurt)
In 2018 is een tijdelijke jongerenwerklocatie op Wittenburg geopend voor de periode van een jaar. In 2019 zal de daar gevolgde werkwijze worden geëvalueerd en zal onderzocht worden waar het jongerenwerk wordt voortgezet.

Activiteit 6.1.6 Extra taal- en/of ontwikkelingsondersteuning door voor- en vroegschoolse educatie
Voor kinderen die in aanmerking komen voor extra taal- en/of ontwikkelingsondersteuning is er de voor- en vroegschoolse educatie. Op 1 januari 2018 trad de Harmonisatie Kinderopvang inwerking. Sindsdien is het bereik van deze ontwikkelingsondersteuning gedaald van 79,5% naar 70%. We willen deze trend keren. Het doel is om in 2019 de 80% te halen. Om dit doel te bereiken gaat het OKT (Ouder Kind Team) de ouders van kinderen die niet op de voorschool verschijnen, bellen. Ouders krijgen bovendien hulp aangeboden bij het aanvragen van kinderopvangtoeslag.

Activiteit 6.1.7 Extra sportstimulering, sport en bewegen, voor kinderen en jongeren op de Oostelijke Eilanden

Extra sportaanbod is zeer gewenst voor kinderen n en jongeren op de Oostelijke Eilanden. Sciandri zal in opdracht van het stadsdeel Centrum het incidentele sport- en beweeg aanbod dat na het schietincident is ingezet in 2019 voortzetten. Er worden in 2o19 wekelijks twaalf verschillende sport- en beweeg activiteiten georganiseerd. De nadruk ligt op bereik van kinderen en jongeren vanaf 14 jaar.

Activiteit 6.1.8 Extra inzet Flying Squad

Op de Oostelijke Eilanden leven relatief veel bewoners in armoede. Hoewel het gebruik van de armoedevoorzieningen rond het Amsterdams gemiddelde ligt, maken bewoners niet altijd gebruik van de armoedevoorzieningen waar ze recht op hebben. De Flying Squad geeft informatieavonden over het Pak Je Kans aanbod aan armoedevoorzieningen voor bewoners die in armoede leven. De bijeenkomsten worden georganiseerd voor groepen bewoners en hulpverleners.

Activiteit 6.1.9 Moneyschool

Als ouders moeite hebben rond te komen of met problematische schulden kampen, heeft dat vaak een negatieve invloed op hun kinderen. Vanuit preventief oogpunt is het belangrijk kinderen te leren om verstandig om te gaan met geld. Mon€yschool is een 8 weeks cursusprogramma waarbij kinderen en tieners beter leren omgaan met geld. Ook de ouders worden hierbij betrokken. Als daar behoefte aan is, zal de cursus vaker worden aangeboden.

Activiteit 6.1.10 Jongeren Financieel Café

Het Jongeren Financieel Café(JFC) is een laagdrempelig financieel inloopspreekuur voor jongeren van 16 t/m 27 jaar. Het is een onderdeel van het Jeugdhuis van de buurt. Jongeren kunnen in het JFC zonder afspraak terecht voor hulp en advies bij financiële aangelegenheden.

Activiteit 6.1.11 Jongeren en geld

Jongeren en Geld is een aanbod van 2 lezingen en 2 workshops dat het Ouder Kind Team heeft ontwikkeld. De lezingen en workshops worden gegeven op de locatie van het OKT of op basisscholen.

Activiteit 6.1.12 Pilot Voedselbank

De Voedselbank verschaft voedselpakketten aan bewoners die onder de armoedegrens leven. Een piot wordt gestart waarbij de intake- en her intakes worden overgenomen van de vrijwilligers van de Voedselbank door professionals van de MADI CentraM. De intake wordt verbreed wordt ingebed binnen het Pluspunt spreekuur in het buurthuis.

Activiteit 6.1.13 Judolessen voor kinderen van de Alan Turingschool

Doel is kinderen van de Alan Turingschool die we nu onvoldoende bereiken met de naschoolse activiteiten een kans te geven zich verder te ontwikkelen en te ontdekken wat hun mogelijkheden zijn. Kinderen zijn met judo niet alleen sportief bezig (op de Alan Turingschool komt relatief veel overgewicht voor) maar het is ook een training in sociale vaardigheden. Op de Alan Turingschool zitten relatief veel kwetsbare kinderen.

Activiteit 6.1.14 Extra mentoraten op de BOE school

School's Cool zal in opdracht van het stadsdeel 8 extra individuele mentoraten op de BOE uitvoeren. Het gaat om kinderen uit groep 5 en 6 waarvan de school heeft gezegd dat ze erg kwetsbaar zijn. Doel is zowel hun cognitieve als sociale vaardigheden te vergroten en hun ouders meer te betrekken bij het onderwijs dat de kinderen krijgen.

Activiteit 6.1.15 Opvoedgesprekken met migrantenvaders
In de aanpak Oostelijke Eilanden is duidelijk geworden dat het belangrijk is vaders van jonge jongens meer en beter te betrekken bij de opvoeding van hun jongens om afglijden naar criminaliteit te voorkomen. Trias Pedagogica zal in opdracht van het stadsdeel starten met een serie van 8 opvoedgesprekken met 15 migrantenvaders.

Activiteit 6.1.16 Preventie middelen gebruik Jeugd
Jongeren in stadsdeel Centrum scoren het hoogst op alcohol- en drugsgebruik. Stadsdeel heeft daarom samen met ketenpartners een conceptactieplan ontwikkeld om het gebruik te verminderen. Dit conceptactieplan moet samen met de ketenpartners verder doorontwikkeld worden en uitgevoerd worden in 2019.

Doelstelling 6.2
Meer sociale veiligheid door verbetering van de fysieke omgeving

De gemeente heeft een verkenning uitgevoerd naar de ontwikkelkansen voor de Oostelijke Eilanden. Hierbij is gekeken naar de mogelijkheden om leefbaarheid en veiligheid te verbeteren, in relatie tot de ruimtelijke en sociale ontwikkelingen in de buurt. De meest kansrijke maatregelen worden in 2018 en 2019 uitgevoerd en dragen bij aan het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in de buurt.

Activiteit 6.2.1 Herstructureren van de Kattenburgerkruisstraat
De inrichting van de Kattenburgerkruisstraat is oud en kan een opknapbeurt gebruiken. In 2019 wordt de straat opnieuw ingericht. Het stadsdeel wil hiervoor ideeën uit de buurt ophalen. In het participatietraject worden in het voorjaar 2019 bewonersavonden georganiseerd om bewoners mee te laten denken met de invulling, uitvoering en het onderhoud.

Activiteit 6.2.2 Opknappen van speeltuingebouw Wittenburg
Het speeltuingebouw wordt in 2019 voorzien van extra gevelopeningen en nieuwe puien, ter bevordering van de openheid van het gebouw. Met meer openheid neemt het veiligheidsgevoel van deze locatie toe.

Activiteit 6.2.3 Vergroten van de levendigheid op het Wittenburgerplein
In 2019 wordt met behulp van kleine ingrepen geprobeerd de levendigheid op het Wittenburgerplein te bevorderen. In 2018 en 2019 komen er tijdelijk een bloemenkraam, een viskraam en een koffiekar op het plein te staan. Tegelijkertijd rondt de gemeente in 2019 een studie af naar mogelijke bebouwing op het Wittenburgerplein. In 2019 gaan de buurt en de gemeente bespreken hoe het plein beter benut kan worden. De resultaten van de studie komen in dit gesprek ook aan de orde.

Activiteit 6.2.4 Buurtschouwen en daaruit voortvloeiden acties.
Net als in 2018 worden in 2019 buurtschouwen georganiseerd om onveilige situaties te inventariseren. Vervolgens zullen acties uit de schouw worden uitgevoerd om het veiligheidsgevoel verder toe te laten nemen. Onderdeel hiervan is extra onkruidbestrijding op de Oostelijke Eilanden.

Activiteit 6.2.5 Ontwerp voor lichtkunst in de tunnel Kattenburgerstraat
Er wordt opdracht verleend aan een ontwerper om de onderdoorgang bij het spoor aan de Kattenburgerstraat met kunst te verfraaien. Het betreft een opdracht voor een lichtkunstwerk dan wel aan te lichten kunst aan de tunnelwand. Het lichtkunstwerk kan het gevoel van onveiligheid op deze locatie verminderen of wegnemen.

Activiteit 6.2.6 Groenplan

In 2018 hebben bewoners en gemeente onderzocht welke plekken op de Oostelijke Eilanden vergroend kunnen worden. Vergroening draagt bij aan het gevoel van veiligheid en levert bovendien een bijdrage aan de klimaatbestendigheid. Waar mogelijk wordt het nieuwe groen door bewoners beheerd. Dat draagt ook bij aan de buurtcohesie. Een mooi voorbeeld is het plukbos op Wittenburg. Het groenplan is in het voorjaar van 2019 af. Dan worden ook de eerste plannen gerealiseerd.

Doelstelling 6.3
Vergroten van het vertrouwen van de bewoners in elkaar en in de overheid

Naar aanleiding van de incidenten hebben bewoners aangegeven dat er een te grote afstand is ontstaan tussen (delen van) de buurtbewoners en de publieke instanties, zoals gemeente en woningcorporaties. Daarnaast ervoeren bewoners dat verschillende groepen teveel langs elkaar heen leven. Het vergroten van vertrouwen in elkaar, professionals en gemeentelijke overheid is daarom van belang. Dit zal naar verwachting ook bijdragen aan de bereidheid om overlast en criminaliteit te melden.

Activiteit 6.3.1 Stimuleren bewonersinitiatieven

Nieuwe bewonersinitiatieven willen we faciliteren en waar nodig subsidiëren. Hiervoor wordt de bestaande subsidieregeling bewonersinitiatieven benut. Via buurtmedia worden de mogelijkheden actiever onder de aandacht gebracht. Vanuit DOCK wordt waar nodig ondersteuning geboden.

Activiteit 6.3.2 Buurtplatform opzetten

Samen met bewoners, ondernemers, woningbouwcorporaties, politie en andere instanties in de buurt een wordt het Buurtplatform Oostelijke Eilanden opgezet. De eerste bijeenkomst is naar verwachting in de eerste week van november 2018. Het platform zal verder vorm krijgen en ontwikkeld worden in 2019. Samen met het platform zal worden bepaald hoe de buurt blijvend geïnformeerd zal worden.

Activiteit 6.3.3 Faciliteren laagdrempelig contact / inloopspreekuur

Faciliteren laagdrempelig contact door voortzetting spreekuur gebiedsmakelaar en wijkagent 1 x per week in de Witte Boei.

Activiteit 6.3.4 Jeugdoverlast meldingen

Jeugdoverlast meldingen worden door medewerkers van het team Jeugd & Veiligheid telefonisch afgehandeld. Er wordt contact opgenomen met de melder en vervolgacties benoemd.

Activiteit 6.3.4 Community building Kattenburg

Op initiatief van woningcorporaties Rochdale en De Key is in 2018 een traject gestart om bewoners van Kattenburg meer te betrekken bij elkaar en bij de buurt. Hiervoor heeft een externe partij opdracht gekregen om dit samen met bewoners vorm te geven en in te spelen op initiatieven.
Dit project loopt door in 2019.

Prioriteit 7
Voorsorteren op de groei van de stad

De groei van de stad zal een grote impact hebben op de oostelijke binnenstad. De brug over het IJ en de ontwikkeling van de Sluisbuurt zal tot veel meer passanten en bezoekers leiden. Daarnaast staat nog een aantal belangrijke ontwikkelingen op stapel, zoals op Oostenburg, op het Zeeburgerpad en eventueel Oosterbeer. In 2018 heeft Defensie besloten om, anders dan oorspronkelijk het plan was, het Marineterrein toch niet helemaal te verlaten. Als gevolg daarvan zal voor het Marineterrein eerst worden onderzocht welke ontwikkelmogelijkheden er zijn. Daarna zullen ook de gevolgen van de ontwikkelingen op het Marineterrein nader onderzocht kunnen worden.

Doelstelling 7.1
Meer inzicht in de effecten van de ontwikkelingen van de groei van de stad

In de komende twee jaar worden vooral onderzoeken gedaan naar de mogelijke gevolgen van de groei. Onderzocht moet worden wat de gevolgen van Sprong over het IJ zijn voor het aantal fietsers in de Kattenburgerstraat en ook in de Valkenburgerstraat en hoeveel extra fietsverkeer wordt verwacht in de Czaar Peterstraat na realisatie van de fietsbrug uit de Sluisbuurt. Daarnaast moeten de sociaal-maatschappelijke gevolgen onderzocht worden van de groei van het gebied. Zijn er nieuwe winkels en maatschappelijke en culturele voorzieningen nodig en wat betekent de stedelijke verdichting voor de grote groep mensen die nu nog in de sociale woningbouw wonen?

Activiteit 7.1.4 Aanpassingen openbare ruimte in verband met het verplaatsen van het IJpleinveer.

In 2021 wordt het IJpleinveer verplaatst. Dan gaat hij ook frequenter varen. Dat betekent meer fietsers van en naar de halte van het veer. In 2019 neemt de gemeenteraad hierover een besluit. Als de gemeenteraad instemt met de verplaatsing wordt in 2020, na Sail, begonnen met de werkzaamheden. De kade zal worden verbreed en het NACO-huisje zal worden teruggeplaatst naast het veer. Het fietspadrichting Geldersekade (onder de Oostertoegang door) zal in 2013 – als ook het project Hoog Frequent Spoor van start gaat - worden verbreed.

Meerjarenprogrammering

In dit hoofdstuk benoemen we activiteiten met een meerjarenperspectief. Dat zijn activiteiten die vanuit het gebied zeer wenselijk zijn maar waar in de begroting 2019, qua budget en/of capaciteit, nog geen ruimte voor was. Hieronder vallen ook de activiteiten, waar in de loop van 2019 budget of capaciteit voor vrij kan komen. We streven er naar om de activiteiten met het meerjarenperspectief vanaf 2019 en verder uit te voeren.

Activiteit 1.2.3 Verbod van groepen met gidsen in de hele binnenstad

Er komt een verbod op groepen-met-gidsen-groter-dan-in de gehele binnenstad, ongeacht de wijze waarop de groepen zich voortbewegen.

Activiteit 1.2.4 Uitbreiden gebied bierfietsverbod

In de delen van de binnenstad die niet zijn opgenomen in het gebied waar het bierfietsverbod geldt ervaren bewoners een steeds grotere overlast van bierfietsen.

Activiteit 1.3.5 Opstellen en uitvoeren Plan van aanpak afval op kades en steigers

Op veel kades en steigers, zoals bij de Leidsegracht en aan de Oosterdokskade, Hermitage, Appeltjesmarkt, Lijnbaansgracht en Zieseniskade wordt afval geplaatst door opvarenden van aanmerende bootjes. Er moeten verschillende maatregelen worden genomen om deze vervuiling tegen te gaan. Daarbij valt te denken aan: extra afvalbakken, extra schoonmaakbeurten, aanspreken van de varensgasten. In een plan van aanpak zal eerst de juiste mix van maatregelen worden vastgelegd.

Activiteit 2.1.4 Concrete vertaalslag maken naar Centrum-Oost als het gaat om klimaatadaptatie in de openbare ruimte

De vertaalslag moet leiden tot in ieder geval 1 aanpassing in de openbare ruimte.

Activiteit 2.1.5 Onderzoek naar de (financiële) haalbaarheid uitbreiden Wertheimpark

Een aantal jaren geleden is gewerkt aan een mogelijke uitbreiding van het Wertheimpark richting de Plantage Parklaan. Daar liggen namelijk tramsporen die geen functie meer hebben. De straat is voldoende breed om het park substantieel uit te breiden.

Activiteit 2.1.6 Samen met stadsdeel Oost realiseren van projecten opde Knowledge Mile als groene strook en verbinding door de stad

Activiteit 2.1.7 Inzetten Knowledge Mile als voorbeeldproject van vergroening, participatie en verduurzaming door alle mogelijke communicatiemiddelen van de gemeente om over dit project te communiceren te gebruiken

Activiteit 2.1.8 Mogelijke nieuwe duurzaamheidsprojecten in Centrum Oost identificeren en informeren over de mogelijke ondersteuning

Activiteit 2.1.9 Onderzoek collectief energie inkopen BIZ Knowledge Mile
In samenwerking met de Biz Knowledge Mile en stadsdeel Oost starten met een onderzoek om collectief energie in te kopen.

Activiteit 2.3.3 Verplaatsen van woonboten
In het bestemmingsplan Water is bepaald dat een aantal woonboten op drukke rakken op vrijwillige basis verplaatst zouden kunnen worden naar alternatieve locaties. Voor Centrum Oost gaat het om de Keizersgracht tussen Utrechtsestraat en Amstel. Voor Centrum West gaat het om de Brouwersgracht tussen Korte Marnixstraat en Binnen Brouwerstraat, Lijnbaansgracht tussen Korte Marnixstraat en Westerstraat, Prinsengracht tussen Brouwersgracht en Leliegracht én tussen Reguliersgracht en Amstel. Er is geen budget meer om de verplaatsingen te financieren.

Activiteit 2.3.4 Ondersteunen van intiatieven van Capital C, Carré en de UvA, om onderzoek te doen naar mogelijkheden om gezamenlijk goederenvervoer en vervoer van afval over het water te realiseren

Activiteit 2.4.2 Voortzetten gesprekken met de pandeigenaar van de Weesperflat om de mogelijkheden voor vergroening te verkennen en te realiseren

Activiteit 2.4.3 In gesprek met de pandeigenaren van WeWork, Sarphati Plaza en de Reinwardt Academie de mogelijkheden verkennen voor het aanleggen van groene daken

Activiteit 2.4.4 Verduurzaming panden langs Knowledge Mile
Vanaf 2020 worden langs de Knowlegde Mile ook projecten gestart om het gebruik van aardgas te verminderen.

Activiteit 3.1.8 Bestuursopdracht tot afschaffen 7,5ton-routes

Activiteit 3.2.7 Verkeersveiligheid kruisingen Nieuwe Spiegelstraat/Spiegelgracht/ Prinsengracht.
Bij de verkeersonderzoeken rondom de Museumbrug worden ook deze kruisingen betrokken.
Op basis van de gegevens die dit oplevert moet worden bezien of en zo ja, hoe de veiligheid op deze kruisingen kan worden verbeterd.

Activiteit 3.2.8 In het project van Weteringcircuit naar Weteringpark wordt ook gemonitord of het aantal fietsen niet te explosief groeit als gevolg van de Noord-Zuid-lijn.
Zo ja, dan wordt onderzocht of een ondergrondse fietsenstalling gerealiseerd kan worden.

Activiteit 3.3.12 Optimaliseren bestaand voetgangersareaal in de volgende straten: Staalstraat, Oosterdokskade, Valckenierstraat tussen Weesperplein en Roeterstraat

Activiteit 4.3.4 In het kader van de aanpassing van de Huisvestingsverordening: ook aandacht voor het splitsen in heel kleine woningen.

Activiteit 4.3.5 Gemeente Amsterdam en het Rijk onderzoeken of op het Marineterrein nog sprake kan zijn van een voor alle partijen goede gebiedsontwikkeling, inclusief een groter Defensieprogramma.

Activiteit 4.3.6 Bevorderen dat de woningen in de buurt die leegkomen als mensen naar het Uilenburgercomplex verhuizen, deels naar jonge gezinnen gaan.

Activiteit 5.3.4 Nieuwe besluiten markt Amstelveld
In 2020 zullen ook besluiten worden genomen over de markt op het Amstelveld. Inzet is behoud en zo mogelijk versterking als enige plantenmarkt in Amsterdam.